

ĐỔI MỚI

Truyện trào phúng của LÊ VĂN NGHĨA

CƠ BẢN

Từ ngày giải phóng đến nay, đất nước ta đã ba lần đổi tiền, thì ở cơ quan trực thuộc bộ cạnh nông này ít nhất cũng ba lần thay đổi cách thức sắp đặt phòng ốc và sửa chữa lại cơ quan. Trước kia, bộ mặt của cơ quan giống như các thửa ruộng đã được hợp tác hoá một cách toàn diện nên nó thiếu náo và vô cùng manh mún. Cái cửa sổ màu vàng chóc thì cánh cửa cái màu xanh lá mạ rực sáng, còn các cánh cửa chớp thì đỏ rực như màu tranh làng Hồ. Các màu sắc chửi cha nhau như cấu trúc bên ngoài và cách sắp đặt phòng ốc bên trong. Lâu lâu, được Nhà nước phân phối vài ký vải vóc và bột màu - bất kể màu nào còn dư lại sau những đợt phân phối - thế là màu với tường cơ quan này như là một tấm bảng quảng cáo giới thiệu màu với của đám con buôn chợ đen ngoài chợ. Bởi thế có khi cơ quan màu xanh chuối, có khi màu với lại nâu như cánh gián, có khi lại trắng bệch như thầy ma. Nhiều người vui miệng bảo rằng cái cơ quan này đại diện hết sức đúng đắn cho các thủ trưởng - thay đổi màu da hết con tắc kè chưa ngâm rượu.

Thế rồi, chuyện gì đến sẽ đến, một ngày đẹp trời nọ trong một đất nước ưa bị bão lụt ghé thăm, cơn gió khoán chui đã lành mạnh hoá một phần bộ cạnh nông cho nên ở cơ quan này xuất hiện một thủ trưởng mới. Đúng thôi. Thời nào cán bộ ấy mà. Việc đầu tiên, thủ trưởng mới đi một vòng cơ quan từ trong ra ngoài, ngắm nghía toàn bộ gương mặt của cơ quan từ đằng xa. Sau đó, trong một buổi họp cơ quan, ngài thủ trưởng của thời kỳ khoán chui phán:

- Bộ mặt của cơ quan là sức sống của cơ quan. Y như đất

nước mình, cần phải cho người nước ngoài thấy rằng nó đang được phục sinh, bởi vậy các vũ trường, nhà hàng mọc ra như nấm sau khi có phân urê.... Vì thế, tôi đề nghị ta sửa chữa lại cơ quan cho theo kịp trào lưu thời đại....

Bà tài vụ liền thưa:

- Dạ ...thưa thủ trưởng nhưng tiền quỹ không còn, tiền lương tháng rồi chỉ mới ứng cho các đồng chí có phần nửa....

- Tôi không hiểu đồng chí giám đốc cũ làm ăn như thế nào mà quỹ không còn một đồng như vậy. Cần phải phá lệ lối làm ăn cũ. Cứ vay tiền ngân hàng sửa chữa cơ quan. Xây dựng cơ quan như thế này mà không đau tiền dân à...

Mặc nhân viên chưa lãnh đủ lương, cơ quan vẫn mượn tiền ngân hàng để sửa chữa và xây dựng mới. Trước kia nó được xây dựng theo kiến trúc Nga thế kỷ 19 rồi. Song song với việc xây dựng lại cơ quan là việc đổi phòng ốc.

Văn phòng tài vụ đang được đặt trên lầu ba thì được dời xuống đất. Cô văn thư với bộ mặt của người đau bệnh từ lâu được đưa lên lầu hai. Phòng hành chánh trước kia ở lầu hai nay được theo thủ trưởng lên cao một chút ở tầng lầu tư... Báo đảm với quý vị chỉ ngày trước, ngày sau vào cơ quan này người ta sẽ đi lộn từ phòng

này sang phòng khác. Ai vào phòng tài vụ sẽ gõ cửa phòng bảo vệ. Ai vào phòng tổ chức sẽ đâm sầm vào phòng y tế, còn ai kiểm thủ trưởng sẽ gõ cửa trúng ngay phòng cô thư ký mặt hoa da phấn xinh đẹp như hoa hậu đền chùa ngay lập tức.

Thủ trưởng của thời kỳ khoán chui xua tay: "A, cơ quan ta đã đổi mới theo nghị quyết của Đảng... Tất cả hãy tiến quân vào mặt trận nông nghiệp là mặt trận đầu hàng... ủa hàng đầu".

Khoảng một năm sau, thủ trưởng thời kỳ khoán chui được điều đi nơi khác để chấn chỉnh tổ chức và một thủ trưởng mới được đưa về. Nghe nói thủ trưởng này là tay chân thân tín của một cụ nào trên Bộ - đã hai lần bị báo chí phanh phui mà thủ trưởng vẫn phây phây về cơ quan này để dẹp yên dư luận của bọn "âm binh phá hoại".

Thủ trưởng vốn người mập mạp nên đi lại lạch bạch và ưa thở phì phò. Thế mà người cũng dành trọn ngày để đi khám...toàn bộ cơ quan từ nhà vệ sinh đến phòng tiếp khách. Sau đó họp cơ quan ngài phán:

- Bộ mặt cơ quan vậy là không được. Thời buổi này ai kiến trúc kiểu Nga thời kỳ thế kỷ 18 (ông cố tình sứt một thế kỷ rồi). Xây dựng như thế là không hiểu gì về nông nghiệp cả. Đau tiền dân. Chúng ta cần

MỪNG XUÂN TÂN MÙI

chính trang bộ mặt cơ quan cho hiện đại theo thời kỳ mở cửa cho tư bản đầu tư...

- Thừa thủ trưởng, tiền quỹ hết rồi ạ. Tiền lương tháng trước chưa có cho anh em ạ...

- À...thế thì vay ngân hàng, lãi suất cao, thời kỳ kinh tế thị trường mà ...hết bao cấp rồi...

Mặc nhân viên chưa lãnh đủ lương, cơ quan vẫn mượn tiền ngân hàng để sửa chữa và xây dựng mới. Trước kia nó đã được sửa chữa theo kiến trúc Nga thế kỷ 19 rồi thì bây giờ được sửa chữa và xây dựng theo kiến trúc Mỹ. Song song với việc sửa chữa và xây dựng là việc thay đổi phòng ốc.

Văn phòng tài vụ đang nằm dưới đất thì được đưa lên tầng bốn cho an ninh mặc dù cái kết sắt lúc nào cũng rỗng như cái đầu thủ trưởng. Cô văn thư với cái mặt của người bệnh trĩ cấp 2 thì từ lâu hai được đưa lên lầu ba. Phòng hành chính trước kia ở lầu tư nay được chuyển xuống tầng một. Phòng ốc lộn tùng phèo. Bảo đảm bây giờ ai gõ cửa phòng tài vụ sẽ trúng ngay phòng hạn chế sinh đẻ. Ai vô phòng tổ chức sẽ đâm sầm vô phòng cô văn thư bệnh hoạn, còn ai vô phòng thủ trưởng thì vẫn trúng ngay một cô thư ký vốn xinh đẹp như hoa hậu quần đùi.

Lại một thủ trưởng mới thay thủ trưởng cũ đã về hưu vì bọn "âm binh báo chí quây tới trung ương".

Thủ trưởng này trẻ nên vô cùng đổi mới, ngay ngày đầu tiên phát biểu:

- Tôi sẽ không đổi mới bất cứ một ai trong cơ quan này. Chỉ trừ bộ mặt cơ quan. Nó xui xẻo quá. Thủ trưởng cứ thay đổi liên tục. Hình như nó ở vị trí xung theo tướng số hay sao ấy. Phải đổi mặt của cơ quan xoay góc 90 độ để trấn ma. Dĩ nhiên là cần phải thiết kế lại lại theo kiểu Trung Quốc để trừ tà. Những thủ trưởng cũ không biết đau tiền dân hay sao á, cứ xây dựng,

sửa chữa lớn bây giờ hồi không kịp.

Dĩ nhiên, sau đó là di chuyển, là dời phòng. Bà tài vụ đang ở tầng bốn thì được đưa xuống tầng ba. Cô văn thư bệnh sa-di thì từ lâu ba được chuyển xuống đất. Phòng hành chính đang ở tầng một thì lại được chuyển lên tầng hai. Bảo đảm bây giờ ai vô phòng tài vụ sẽ trúng ngay phòng văn thư. Ai vô phòng tổ chức sẽ trúng ngay phòng bảo vệ. Còn ai vô phòng thủ trưởng thì vẫn trúng ngay một cô thư ký xinh đẹp như hoa hậu thời lam phát.

- Cha...cơ quan này lại đổi thủ trưởng nữa!

- Sao anh biết hay vậy!

- À...ừ mỗi lần cơ quan được xây dựng lại là chắc chắn có thủ trưởng mới.

Rồi cứ như thông lệ, mỗi lần ai đi ngang cơ quan trực thuộc bộ canh nông nếu thấy nó thay đổi màu vôi hoặc kiến trúc thì đều biết ngay là cơ quan ấy vừa mới thay đổi thủ trưởng. Còn nhân viên của cơ quan ấy vừa thấy thủ trưởng mới xuất hiện là đã tự động di chuyển phòng ốc chứ không cần phải đợi thủ trưởng ra chỉ thị, quyết định. Cũng vẫn bà tài vụ mặt nhăn nhéo như trái táo khô, vẫn cô văn thư bệnh sa-di cấp ba, vẫn ông bảo vệ bị bệnh phổi, vẫn trưởng phòng tổ chức chuyên nói chính trị...nghĩa là vẫn những con người đó nhưng hôm nay ngồi phòng này, mai ngồi phòng khác, giống như bộ bài tú lơ khơ năm mươi hai lá xào đi xào lại chẳng có con nào mới mà bài thì ngày càng cũ đi. Khách đến cơ quan này dễ thường đi lạc như đi dạo ở đường phố Thành phố Hồ Chí Minh sau ba lần đổi tên đường.

Và dĩ nhiên các thủ trưởng của cơ quan bộ canh nông cũng thay đổi theo chiều hướng đi lên vì trong quá trình công tác đã từng đổi mới cơ bản cho cơ quan trực thuộc bộ canh nông.

LVN.

Bạn có biết?

NGÀY CUỐI, XIN ĐỪNG TẶNG HOA SARU...

Người Nhật rất thích chung hoa tươi, họ đã nâng việc này lên thành nghệ thuật có cái tên tuổi nổi tiếng là "ikebana"

Mỗi dịp, người Nhật lại chung một thứ hoa riêng. Chẳng hạn, vào ngày cuối hoặc ngày Tết, họ thường chung một bó gồm có vài nhánh thông, ít lá tre và dăm bông hoa mận (prunus). Nếu mận chưa nở, người ta dùng hoa cúc.

Vào dịp lễ đính hôn hay lễ cưới, người Nhật kỵ nhất các thứ hoa trong tên có chữ saru (biệt ly), thí dụ như saru-suberi (hoa bạch hợp hồng), saru-toribara (hoa mảnh bát, calystegia)...

MINH HIẾU

(Theo cuốn Người Nhật, Nhà xuất bản Khoa học, Mátxcova, 1985)

CUỘC THI ĐỘC ĐÁO

Nhà thời trang dành cho nam giới ở Bruýchxen (Bỉ) mở cuộc thi chọn câu trả lời: "Vợ bạn cần phải ăn mặc như thế nào vào dịp lễ hội?"

Giải nhất thuộc về câu trả lời: "Nhanh!"

MINH HIẾU

(Theo báo Nước Nga Xô viết, số ra ngày 13-6-1988)